

استفتائات مرتبط

۱. نمایش دادن ابزار و آلات و سازهایی که از آن موسیقی می نوازند، از سیمای جمهوری اسلامی چه حکمی دارد؟
جواب: نشان دادن این آلات در تلویزیون، نوعی عادی سازی و ترویج این آلات است. با توجه به اینکه استعمال لهوی اینها بر استعمال غیر لهوی شان غلبه دارد، یعنی جنبه حرامش از جنبه حلالش بیشتر است، بنابراین ترویج حرام، و لهو است و نباید کاری کرد که محرّمات در جامعه عادی، و برای مردم کوچک و سبک شود. البته این عنوان ثانوی است؛ عنوان اولی نیست. (مکاسب محرّمه، ج ۳۲۱، ص ۵)

۲. نواختن و آموزش موسیقی لهوی و غنای لهوی به قصد کارشناسی یا آشنایی شاگردان چه حکمی دارد؟
جواب: اجرای موسیقی محرّم و لهوی به هر قصدی که باشد، حرام است؛ چه به قصد تعلیم و چه تعلم و آشنایی. (مکاسب محرّمه، ج ۳۲۲، ص ۴)

۳. حکم فراگیری موسیقی (آهنگسازی، نوازندگی و خوانندگی) به قصد استفاده شخصی در کنار سایر کارهای زندگی یا گذراندن اوقات فراغت چیست؟ (فرض کنیم شخص قصد ندارد برای دیگران این کار را انجام دهد. بلکه می خواهد برای استفاده در خلوت خودش یاد بگیرد).
جواب: چنانچه موسیقی لهوی محسوب نشود و مستلزم ترویج هم نباشد، اشکالی ندارد. (مکاسب محرّمه، ج ۳۲۲، ص ۴)

۴. استفاده از موسیقی غربی، به گونه ای که در شنونده ایجاد گرایش به فرهنگ غرب کند، چه حکمی دارد؟
جواب: موسیقی غربی با موسیقی غیرغربی، از لحاظ مناسبات حرمت، فرقی ندارد. مناسبات حرمت در همه اینها یک چیز است. اما اگر موجب گرایش به فرهنگ غرب هم شود، این یک عنوان ثانوی است. اگر فرض کنیم موسیقی غربی ای وجود داشته باشد که لهوی نباشد، یعنی فی نفسه مناسبات حرمت در آن نباشد، اما گرایش به فرهنگ غرب ایجاد کند، به خاطر این عنوان ثانوی، حرام است. (مکاسب محرّمه، ج ۳۲۳، ص ۲)

۵. با توجه به این که یکی از وظایف دستگاه های تبلیغاتی و رسانه ای، معرفی خوب ها و بدها به منظور تشویق به خوبی ها و نهی از بدی هاست، با توجه به این، اجرا، نمایش و پخش موسیقی حرام به قصد معرفی و بالا بردن بینش مردم برای جلوگیری بهتر از مفسد بعدی چه حکمی دارد؟
جواب: موسیقی لهوی مصلّ بی شک حرام است. این انگیزه که ما بخواهیم مردم را به نوع موسیقی حرام آشنا کنیم، دلیل بر جواز عمل نمی شود. (مکاسب محرّمه، ج ۳۲۳، ص ۳)

۶. آیا می توان مصرف موسیقی حرام را برای امری مهم تر، همچون مقابله با هجوم فرهنگی و سیاسی غرب برای مدتی یا برای مردم منطقه ای جایز دانست؟

جواب: این تشخیص، تشخیص غلطی است؛ اینکه تصور کنیم حرامی را مدتی در جامعه رواج دهیم، به خیال اینکه بعد از مدتی، آن را جمع می کنیم و آن تهاجم فرهنگی هم انجام نمی گیرد، از خطاهای فاحش است. متأسفانه گاهی بین اهل فرهنگ نیز چنین تدبیرهای غلطی دیده می شود. (مکاسب محرمة، ج ۳۲۳، ص ۴)

۷. اجرای موسیقی حلال یا پخش آن از صدا و سیما در روزهای سوگواری چه حکمی دارد؟

جواب: اگر عرفاً از این عمل، هتک فهمیده شود، مسلماً حرام است؛ مثلاً اگر شب عاشورا آهنگی پخش شود که در فرهنگ عمومی مردم، هتک حرمت تلقی شود، این موسیقی حرام است. اما اگر هتک حرمت تلقی نشود، فی نفسه امر محرّمی نیست. اگرچه بهتر است تا جایی که امکان دارد، این چیزها را از ساحت مراسم دینی دور کنند. (مکاسب محرمة، ج ۳۲۳، ص ۵)

۸. بعضی از رادیوهای فارسی زبان که از سوی بیگانگان هدایت می شوند، با برقراری ارتباط با مخاطبان داخل کشور، اقدام به پخش آهنگ های درخواستی می کنند که بیشتر مربوط به دوره طاعت است؛ شنیدن این آهنگ ها در نظام اسلامی چه حکمی دارد؟

جواب: چنانچه موسیقی لهوی است، فرقی نمی کند که انسان آن را در جمهوری اسلامی بشنود یا در غیر جمهوری اسلامی، در مسجد بشنود یا در خیابان؛ موسیقی لهوی حرام است. (مکاسب محرمة، ج ۳۲۳، ص ۶)

۹. ارائه نوحه ها همراه با آهنگ های موزون به صورت زنده یا نوار کاست چه حکمی دارد؟

جواب: صرف موزون بودن، یعنی منطبق بودن بر یکی از آهنگ ها و الحان موسیقی، به هیچ وجه مناط حرمت نیست. بلکه مناط لهوی بودن آن است که مصل عن سبیل الله باشد. اگر آهنگی، لهوی مصل باشد، چه در نوحه و روضه باشد و چه در غیر روضه، حرام است. نوحه و روضه بودن موجب نمی شود که از حرمت خارج شود. (مکاسب محرمة، ج ۳۱۷، ص ۱۱۰)

۱۰. آیا گوش دادن موسیقی به منظور مداوا موجب حلیت آن می شود؟

جواب: خیلی از عقلای عالم تصور می کنند موسیقی برای زندگی، مانند هوا و آب ضروری است؛ این مطلب صحیح نیست؛ هر چند برای بعضی بیماری ها به کار می رود و شفا بخش است. ولی این دلیل نمی شود که موسیقی حلال شود. بلی استعمال این حرام در صورت اضطرار جایز است؛ مثل استعمال خمر برای مرض. اگر بیماری این خمر را استعمال کرد، دلیل بر حلیت خمر نیست! معنایش این است که این عمل محرّم برای این شخص خاص جایز است، نه اینکه به طور مطلق جایز باشد. (مکاسب محرمة، ج ۲۹۹، ص ۹)

۱۱. آیا حکم سازهای دستی و الکترونیکی، ایرانی و غربی، با هم فرق دارد؟

جواب: خیر، فرنگی یا ایرانی بودن، قدیمی یا جدید بودن، دستی یا الکترونیکی بودن فرقی ندارد؛ مناط حرمت و حلیت در همه آلات موسیقی یکسان است. (مکاسب محرمة، ج ۳۱۸، ص ۱۰)

بعضی گمان می کنند موسیقی فرنگی، حرام و موسیقی اصیل ایرانی، حلال است. در حالی که چنین نیست، بلکه گاهی به عکس است. (مکاسب محرمة، ج ۳۱۳، ص ۶)

۱۲. حکم زدن دایره در عروسی چیست؟

جواب: فرقی بین عروسی و غیر عروسی نیست؛ چون دایره از آلات موسیقی است؛ چه حلقه دار باشد و چه بدون حلقه. لذا اگر کیفیت زدن آن، لهوی باشد، حرام است؛ چه در عروسی باشد و چه در غیر عروسی و اگر غیر لهو باشد، چه در عروسی باشد و چه غیر عروسی، حلال است. (مکاسب محرمه، ج ۳۲۱، ص ۳)

۱۳. گاهی خانم ها در مجالس عروسی با ظرفی مانند تشت یا قابلمه موسیقی می زنند، موسیقی با این وسایل چه حکمی دارد؟

جواب: هیچ فرقی بین این وسایل و دف نیست. کسانی هستند که، ظرف های شیشه ای را با محتوای آب متغیّر پهلوی هم می گذارند و با وسیله ای روی آن می زنند، در این صورت هم فرقی نمی کند و این همان موسیقی است. اگر آهنگ، آهنگ لهوی باشد، حرام است و اگر غیر لهوی باشد، حرام نیست. بنابراین فرقی بین آلات لهو حقیقی و آنچه به جای آلات لهو استفاده می شود، نیست. (مکاسب محرمه، ج ۳۲۱، ص ۴)